

Jaarstukken 2020

13-07-2021

Incidentele risico's

1. Holland Park

Risicobedrag € 1.960.000, de kans op voordoen is 'Matig' (30%).

Nadere omschrijving risico:

- Holland Park faciliterend

Het berekend risicobedrag is geschat op **€ 1,23 miljoen**. Het gaat om het saldo van de gemaakte plankosten en de overige voorbereidingskosten die in het kader van de faciliterende planvoorbereiding Holland Park zijn gemaakt en nog moeten worden verhaald op huidige en toekomstige ontwikkelende partijen.

- Grondexploitatie Holland Park West

De grondexploitatie *Holland Park West* is 31 mei 2018 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarstukken 2020), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geheime bijlage van de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd met een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Holland Park West. Het berekend risicobedrag is geschat op **€ 0,57 miljoen**.

- Grondexploitatie Nieuwe locatie tankstation Provinciale weg

Hetzelfde geldt voor de grondexploitatie *Nieuwe locatie tankstation Provinciale weg*. Deze is 21 juni 2019 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarstukken 2020), is de kansen en risico analyse opgesteld. Het berekend risicobedrag is geschat op **€ 0,16 miljoen**.

Daarnaast is als uitkomst van de onderhandeling met BP over de sanering van het oude tankstation aan de Bergwijkdreef een belangrijk risico ingeboekt bij de Jaarstukken 2018 en bestendigt bij de Jaarstukken 2019 en Jaarstukken 2020. Het saldo van de schadeloosstelling van ca. € 1,6 miljoen is reeds voorzien in verliesvoorziening van de Reserve Grondzaken en wordt bij deze Jaarstukken 2020 verrekend.

Eventuele resterende gemeentelijke kosten komen ten laste van de grondopbrengsten die door de gemeente in dit gebied gerealiseerd moeten worden op de eigen gemeentelijke grondposities. Uiteindelijk is het streven om budgetneutraal te eindigen. Op dit moment is dat ingeschat als ruimschoots haalbaar (mede als gevolg van de verwachte grondverkoop Holland Park West), maar in de komende jaren zouden zich mogelijk situaties kunnen voordoen die de haalbaarheid verminderen. De inpassingen van (maatschappelijke) voorzieningen, het realiseren van een deels (sociaal) woningbouwprogramma, marktconjunctuur en duurzaamheidsambities hebben hierop hun invloed.

Beheersmaatregelen:

Door externe partijen te faciliteren en de verbindende schakel te zijn, stimuleren we het particulier initiatief in de gebiedsontwikkeling. We hebben inmiddels meerdere overeenkomsten gesloten met meerdere projectontwikkelaars die een groot gedeelte van het gebied herontwikkelen (namelijk Diemervijver en Holland Park). Deze overeenkomsten regelen een exploitatiebijdrage, waarin impliciet ook de reeds gemaakte en te maken gemeentelijke voorbereidingskosten en incidentele investeringskosten zijn betrokken. Een

deel van de bijdrage is inmiddels in rekening gebracht. In de komende jaren moet het overige deel ontvangen worden. Toekomstige particulieren van nog te ontwikkelen locaties in Holland Park Zuid zullen op vergelijkbare wijze moeten bijdragen in de gemeentelijke kosten.

2. Claim Rijkswaterstaat grond A1 (vervallen)

Nadere omschrijving risico

In 1972 heeft gemeente Diemen een overeenkomst gesloten met Rijkswaterstaat inzake de verwerving van de gronden voor de aanleg van de rijksweg A1. Op basis van deze overeenkomst moest Diemen nog een bedrag (van ca. € 0,75 miljoen) terugbetalen aan Rijkswaterstaat. De effectuering van deze overeenkomst uit 1972 had echter tot op heden, door verschillende opeenvolgende gebeurtenissen, nog niet plaatsgevonden; het grondeigendom onder de A1 ligt nog steeds grotendeels bij Diemen en de terugbetaling van het voorschotbedrag heeft nog niet plaatsgevonden. Medio 2018 hebben beide partijen initiatief genomen om dit dossier nu op te pakken en af te ronden, zowel wat betreft de historische aanleg A1, de uitbreiding A1-Oost en de verbinding A6-A1-A9. Met Rijkswaterstaat is overeenstemming bereikt over een aantal te sluiten overeenkomsten welke ter ondertekening voorliggen. De historische verrekenafpraak (van ca. € 0,75 miljoen) is hierbij buiten beschouwing gebleven en wordt door RWS kwijtgescholden. Het risico komt daarmee te vervallen.

3. Plantage de Sniep

Risicobedrag € 355.000, de kans op voordoen is 'Gemiddeld' (50%).

Nadere omschrijving risico:

Bij de meest recente actualisatie van de grondexploitatie van Plantage de Sniep (zie daarvoor het MPG bij de Jaarstukken 2020), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico's met een negatieve financiële impact proberen te voorkomen en of te beheersen.

In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Plantage de Sniep.

Beheersmaatregelen:

De afgelopen tijd is reeds nadrukkelijker op kosten gestuurd en zijn diverse maatregelen genomen om 'zuinig' te werken. Deze werkwijze zal worden vervolgd. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, echter nooit helemaal te vermijden.

Het belangrijkste risico zoals gemeld in het MPG 2020 is:

De meerwerk aan woonrijp maken werkzaamheden door de ongunstige fasering van bouwplots en het treffen van tijdelijke maatregelen, herstelwerkzaamheden en aanpassingswerkzaamheden. De grondexploitatie Plantage de Sniep bevindt zich steeds meer in de afrondende fase, desondanks zijn nog niet alle uit te geven percelen ontwikkeld. Dit zorgt ervoor dat er bouwverkeer blijft rijden binnen het gebied van de grondexploitatie. Hoewel nieuwe aangelegde delen van de openbare ruimte zo goed als mogelijk worden vermeden als route voor bouwverkeer is het niet uit te sluiten dat in de toekomst deze route toch via die delen zal moeten.

Voor de overige risico's en kansen kan de geheime bijlage van het MPG worden geraadpleegd.

Structurele risico's

4. Gebundelde Uitkering P-wet, IOAW, IOAZ en Bbz (levensonderhoud zelfstandigen) - voorheen BUIG

Risicobedrag € 600.000, de kans op voordoen is 'Hoog' (70%).

Nadere omschrijving risico:

Via de Gebundelde uitkering (BUIG) verstrekt de gemeente een uitkering om in het levensonderhoud te voorzien. Het macro budget voor deze uitkering wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en via verdeelstaven jaarlijks in september tijdens het desbetreffende uitvoeringsjaar toegewezen aan gemeenten. Gemeenten die geld overhouden mogen dit houden. Er is geen terugbetaalverplichting. Gemeenten kunnen ook geld tekort komen indien de uitkering van het rijk onvoldoende is om de bijstandslasten te dekken. Bij een omvangrijk tekort kan een verzoek worden gedaan voor een aanvullend budget, de zogenaamde "vangnetuitkering". Door de coronacrisis heeft het Rijk extra middelen ingezet voor inkomensondersteuning. Deze wijze van compensatie zal op enig moment ophouden. Het is dan afwachten in hoeverre dat tot een toestroom van het aantal bijstandsverleningen door de gemeente gaat leiden. Belangrijke factor daarbij is het tempo van het herstel van de economie. Deze situatie vergroot de kans op voordoen van dit risico. Omdat bijstandsverlening een open-einde regeling is, brengt dit altijd een risico met zich mee.

Beheersmaatregelen:

De poortwachtersfunctie en re-integratie instrumenten van de gemeente worden hiervoor ingezet.

5. Sociaal domein (transitietrajecten)

Risicobedrag € 500.000, de kans op voordoen is 'Gemiddeld' (50%).

Nadere omschrijving risico:

Vanaf januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor een drietal regelingen in het sociaal domein. Het betreft de nieuwe Jeugdwet, de overheveling van een deel van de AWBZ naar de Wmo en de Participatiewet. De decentralisaties gaan gepaard met forse bezuinigingen. De druk op met name het jeugdbudget is in 2020 verder toegenomen. De open einde regeling impliceert dat alle aanvragen voor voorzieningen binnen het sociaal domein afgehandeld moeten worden. Het 'open-einde' karakter vormt een structureel risico. De open einde regeling wordt niet overal vanzelfsprekend meer toegepast. In Diemen is eind 2020 gewerkt met een kritischere toegang voor (lichte begeleiding) jeugdhulptrajecten. Dat heeft een beperkt financieel effect gehad, maar heeft ook als opstap gediend voor eventueel 2021.

Beheersmaatregelen:

- In 2020 is gestart met de aanbesteding van hoogspecialistische jeugdhulp (segment C). De inkoop wordt voorbereid en geëffectueerd in 2022;
- betere monitoring en sturing en strikter contractmanagement;
- in te zetten op vroegtijdige signalering zodat preventieve maatregelen genomen kunnen worden;